

NYELVTANÁR

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

NYELVTANÁR

Feladatok és tevékenységek

Sprechen Sie Deutsch? Do you Speak English? Parlez-vous-Francais? Beszélni, beszélni, beszélni... lehetőleg minél több nyelven!

Az ezredforduló környékén, és a XXI. században, amely a kommunikáció évszázada, még a jó szakember is csak idegen nyelv tudása segítségével képes sokaknak eladni munkáját, legyen az a legragyogóbb szellemi vagy tárgyi termék. A világ egyre szűkül, viszont lehetőségeink kitágultak. Ma már gyakran úgy érezzük nincsenek országhatárok, legalábbis ha, Európában utazgatunk, inkább csak nyelvi határok maradtak. Ahhoz, hogy szabadon utazhassunk, dolgozhassunk az egyik legfontosabb dolog, amire szükségünk lehet, a nyelvtudás. Sokan felismerték már ezt, gondolhatjuk, amikor az egyre szaporodó, vagyonokat kereső nyelviskolák előtt sorban álló, beiratkozásra váró embertömeget szemléljük. A szerencsésebbek külföldön töltik gyermekeik egy részét, és pár év alatt tökéletesen megtanulnak egy-két idegen nyelvet. De ők csak az elenyésző kisebbség. A többség keres magának egy jó nyelvtanárt és megtanulja a kommunikációhoz szükséges nyelvet. Amíg világ a világ, a nyelvtanárnak mindig lesz feladata ebben a bábeli zűrzavarban.

Milyen a jó nyelvtanár?

Napjainkban meglehetősen sokan választják a nyelvi felsőoktatást érettségi után, annál kevesebben a nyelvtanári pályát. Talán megriadnak a felelősségtől, esetleg a belefektetett munka mennyiségétől, vagy úgy érzik, személyiségük nem teszi alkalmassá őket erre a fajta tevékenységre. Ha pusztán gyakorlatiasan szemléljük, a nyelvtanári pálya egyrészt jó lehetőség az idegen nyelv elsajátítására a képzés során, és mint tudjuk a nyelvtudás hatalmas érték, másrészt jó kereseti lehetőség lehet, ha valaki időt, energiát, figyelmet szentel hivatásának. Igaz a hagyományos iskolai keretek között dolgozó nyelvtanárok nincsenek túlfizetve csakúgy, mint más tárgyakat tanító kollégáik, de a nyelvtanárookra óriási szükség van egyéb területeken is. Vállalhatnak fordítást, tolmácsolást, elhelyezkedhetnek magániskolákban is. Egy esetleges pályamódosításnál ugyancsak jól jön

a nyelvtudás. Így hát szép számmal akadnak olyanok, akik úgy gondolják nincs veszteni való, érdemes megszerezni a nyelvtanári diplomát, majd később még mindig rengeteg lehetőség között lehet válogatni.

Mások viszont megszállottságból, kíváncsiságból, érdeklődésből választják ezt a szakmát. Ők azok, akik szívvel-lélekkel végzik hivatásukat, sokszor szabadidejüket is erre áldozva. Ahhoz, hogy valaki sikeres nyelvtanár legyen inkább az utóbbi indítékok szükségesek. Nagy emberszeretet, a nyelv szeretete és rengeteg türelem.

A nyelvtanárok szakszerű fejlesztő munkával járulnak hozzá a tanulók nyelvi fejlődéséhez. Amellett, hogy igen magas szinten beszélnek az általuk tanított idegen nyelvet, pedagógiai és pszichológiai ismereteik is sokrétűek. Előnyös, ha valakinek jó a nyelvérzéke és könnyen tanul nyelveket, ez azonban korántsem elég. A jó nyelvtanárnak egy sor olyan lelki tulajdonsága van, amely megkülönbözteti a „pusztán” tehetséges, nyelveket felsőfokon beszélő embertől. Empatikus, azaz rá tud hangolódni a diákok gondolatmenetére, érti és érzi rezdüléseiket. Megérti kérdéseiket, és érthetően válaszol azokra. A nyelvtanulás folyamán elkerülhetetlenül előforduló szabályokat logikusan, lényeglátóan elmagyarázza.

Talán kimondhatjuk, hogy a jó nyelvtanár remek pszichológus, értő pedagógus és kiválóan elsajátított egy-két, esetleg még több idegen nyelvet, de mindez még csak az egyik része munkájának. Ő maga az általa tanított nyelv kultúrájának modelljeként vesz részt az oktatásban. Részint rajta múlik, hogy diákjai megszeretik, vagy megutálják a nyelvet. Egy-egy „nyelvtanári műhiba” életre szóló negatív következményekkel járhat a nyelvtanuló számára, de hálás diákok sokasága édesítheti meg a jó nyelvtanár életét.

Jellemző feladatok és tevékenységi területek

A nyelvtanár egyik legfontosabb, de nem egyetlen feladata a tanulási folyamat irányítása, információátadás. Folyamatosan követi a tanulók fejlődésének állomásait, ellenőrzi tudásukat, ezen információi birtokában tervezi meg tanóráit. Az oktatási folyamatban a tanulók segítőként vesz részt, figyelmet fordít a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatására és a tehetséges diákok fejlesztésére is.

A tanítási órákon feladatai közé tartozik a megfelelő légkör kialakítása, a tanulók motiválása, új információk átadása, a már megtanult információk ellenőrzése, esetleg

javítása, és az értékelés. Az osztályokat, csoportokat tanító tanároknak olyan csoportirányítási technikákat kell elsajátítaniuk, amelyek megkönnyítik az oktatási folyamat céljának elérését.

A tanítási órákon kívül kijavítja a házi feladatokat, írásbeli munkákat, valamint ekkor készül fel következő napi óráira. Ez gyakran a csoport, osztály, vagy tanítvány által rendszeresen használt nyelvkönyvekre támaszkodva történik, de gyakran előfordul, hogy megfelelő anyagokat választ ki különböző könyvekből az éppen aktuális tananyaghoz, és ezeket sokszorosítja. Óravázlatot készít, amely tartalmazza az összes, órára tervezett tevékenységet és ezek időtartamát. Például egy 45 perces órát feloszthat egy 10 perces bevezető, játékos részre, egy 15 perces ismétlő, ellenőrző részre, egy 15 perces új anyagot átadó részre és egy 5 perces levezető részre.

Az óravázlatok támpontot adnak a tanárnak óra közben, kijelölik számára az irányokat, de nem mindig alkalmazza őket mereven. Az órai munka nagy része improvizáció, a tanárnak helyben, rögtön kell reagálnia számos helyzetben. Éppen ezért a tanár másik fontos feladata önmaga folyamatos nyelvi és módszertani fejlesztése, annak érdekében, hogy a váratlan szituációk lehetőleg ne érijék felkészületlenül.

Állandó feladata az adott ország kulturális, politikai, társadalmi életének nyomon követése, hiszen ő maga információforrás a diákok számára. Minél több érdekes vagy aktuális hírrel, történettel képes gazdagítani óráit, annál könnyebben motiválhatja diákjait a sokszor áldozatos, nehéz tanulásra.

A koncentráció kiemelten fontos ebben a munkában. Egy átlagos időbeosztású nyelvtanár napi 6-8 órát aktívan munkájára koncentrálni, ami szellemileg igen megterhelő. Vigyáznia kell arra, hogy saját beszéde helyes legyen, valamint tanítványai nyelvi megnyilvánulásait is folyamatosan figyeli, ellenőrzi. Kontrollálja a tanítás-tanulás folyamatát és igyekszik megvalósítani előre eltervezett oktatási céljait.

Tanítás közben nincs lazítás, sokszor azt követően sem, hiszen a felkészülés legalább annyi figyelmet követel. A vigasz csak annyi, hogy mindez, ha érdeklődéssel végzik, inkább izgalmas, mint kellemtelen. Jó pszichológusként mindig vigyáz arra, hogy senki személyisége ne sérüljön az oktatás során. A gyengébb tanulókkal legalább ugyanannyi szeretettel és figyelemmel foglalkozik, mint az átlagos vagy kifejezetten tehetséges nyelvtanulókkal. Csak az képes sikerrel végezni munkáját, aki képes elfogadni, sőt szeretni

tanítványait és gondot fordít arra, hogy ezt munkája során közvetítse is diákjai felé. A tanítás során a beszéd az a kommunikációs eszköz, amelyet a legtöbbet használ, de az egyéb metakommunikációs eszközök, a pantomim, a gesztusok és a mimika tudatos használata is nagy szerepet játszhat tevékenységében. Beszédével, mozgásával képes érzelmeket kifejezni, színezni mondandóját. A beszéd,- írás,- olvasás,- értési készségeket lehetőleg egyenlő arányban fejleszti, lehetőséget teremt ezek gyakorlására és ellenőrzésére egyaránt. Óráit igyekszik kellemes, oldott hangulatban megtartani, tisztában van azzal, hogy ez főként az ő feladata.

Technikai segédeszközök, gépek használata:

- ◆ írásvetítógép,
- ◆ tv, videomagnó, audiomagnó,
- ◆ fénymásoló gép,
- ◆ számítógép (egyre elterjedtebb a használata a nyelvtanításban).

Követelmények

A főbb tevékenységcsoportok:

- ◆ tanulók motiválása, kedv ébresztése a nyelvtanulás iránt,
- ◆ magyarázat, új információk átadása érthető, világos módon,
- ◆ a tanulók tudásának ellenőrzése,
- ◆ a tanulók tudásának értékelése,
- ◆ írásbeli munkák javítása,
- ◆ konzultáció diákokkal, szülőkkel,
- ◆ óravázlatok, tantervek elkészítése,
- ◆ megfelelő tananyagok felkutatása,
- ◆ oktatási folyamat irányítása,
- ◆ a tanított nyelv kultúrájának átadása,

- ◆ folyamatos önfelkészítés, nyelvi karbantartás, az adott országban zajló események nyomon követése,
- ◆ pszichológiai, pedagógiai önfelkészítés, felülvizsgálat.

Milyen munkahelyzetek adódnak:

- ◆ megtervezi a feladatokat és irányítja elvégzésüket,
- ◆ emberekkel foglalkozik,
- ◆ befolyásolja az emberek véleményét, viselkedését,
- ◆ tudásanyagot közvetít,
- ◆ tudásanyagot ellenőriz,
- ◆ saját tudását bővíti, karbantartja,
- ◆ tanácsadóként, segítőként is részt vesz az oktatási folyamatban,
- ◆ meghatározza az optimális fejlesztés módját, ha lehet egyénre szabva,
- ◆ döntést hoz, értékkel.

Munkakörülmények - hol végzi munkáját?

Többnyire belső munkahelyen végzi tevékenységét. Idejének nagy részét osztálytermekben, vállalatoknál, kihelyezett tanfolyamokon, otthonában, magánórák keretében tölti. Nyári nyelvtáborok, kerti iskolák, tanulmányi kirándulások természetesen külső helyszínen szolgálnak. Fizikailag könnyű munka, zárt helyiségekben. Túlnyomóan ülő munka, habár ez az osztályteremben szabad választás kérdése, de az órákra való felkészülés, az írásbeli munkák javítása mindenképpen ülőmunkát igényel.

Milyen környezeti ártalmak, hátrányok adódhatnak?

A nyelvtanár emberekkel foglalkozik, bizonyos esetekben előfordulhatnak konfliktusok, megoldatlan feszültségek, ezek halmozódása azonban előbb jelzi a tanár számára a pályára való alkalmatlanságát, mintsem károsítaná egészségét.

Milyen fizikai, pszichikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A nyelvtanári tevékenység főleg szellemi munkának tekinthető, mert a munka tartalma alapvetően mentális képességeket igényel, koncentrációt, jó memóriát. A fizikai megterhelés minimális, a tanár a táblára ír, jegyzetel, kezeli a technikai eszközöket, részt vesz vagy bemutat egy-egy mozgást is igénylő játékot, feladatot. Mindez könnyű fizikai megterhelést jelent. Minél fiatalabbak a diákok, annál több mozgást lehet és kell is becsémpészni az órákba. Az otthoni munka, a felkészülés szinte teljes egészében ülőmunka.

A nyelvtanár szellemi és idegi megterhelése viszonylag nagy. A szellemi teljesítőképességet jelentősen megterheli a tartós koncentrálási képesség követelménye. A különböző képességű és személyiségű, minden szociális rétegből és korosztályból származó tanítványokkal való foglalkozás érzelmi megterhelést is jelenthet.

A munkaidő eltérően alakul attól függően, hogy valaki óvodában, általános iskolában, gimnáziumban vagy magán nyelviskolában, cégeknél, esetleg otthonában tanít. A hagyományos iskolában tanító tanároknak számolniuk kell a korai keléssel és előfordulhat, hogy a délutáni szakköröket, felzárkóztató vagy felkészítő órákat is ők tartják meg, ami késő délutánig tarthat. A cégeknél, nyelviskoláknál vagy magánúton tanító tanárok szabadabban oszthatják be idejüket, de nagymértékben alkalmazkodniuk kell az igényekhez. Nem ritka, hogy a nyelvtanár a hétköznapiokon az esti órákban, sőt még a hétvégén is tanít. Az iskolákban tanító tanárok nagy jutalma és pihenési lehetősége a fizetett nyári szünet, a magántanároknak ez nem adatik meg, ha pihenni akarnak, számolniuk kell bevételeik csökkenésével.

Egészségi követelmények, fizikai és pszichikai alkalmassági feltételek

A nyelvtanár jó egészségi állapota elengedhetetlen, hiszen emberekkel foglalkozik, és ezt ideális esetben megszakítások nélkül, megbízhatóan, folyamatosan teszi. Fontos a jó látási- és hallási képesség, valamint kiemelten szükséges a szép beszéd. Nemcsak azért, mert információt ad át beszéde segítségével, hanem mert részben magát a beszédet tanítja, ezért saját beszédével példát is mutat. A jó artikuláció mellett a beszéd folyamatosága, érthetősége és a rendezett gondolkodás képessége is alapvető. Létfontosságú, hogy képes

legyen naponta több órán át logikusan, érthetően kifejezni magát.

A lelki egészség legalább annyira lényeges, mint a fizikai állóképesség, ennél a foglalkozásnál. A nyelvtanár kiegyensúlyozott, kedves, segítőkész és tanítványa esetleges feszültségére sem válaszolhat feszültséggel. Problémáit nem viheti be tanítványi közé, nem mutatkozhat rosszkedvűnek, türelmetlennek. Az osztályban vagy csoportban felmerülő problémákkal szembe kell néznie, és vállalnia kell, hogy megoldásukban oroszlánrésze lesz.

További feltételek:

- ◆ felelősségtudat,
- ◆ erős jellem,
- ◆ empátikus személyiség (empátia – beleélő képesség),
- ◆ segítőkészség,
- ◆ önuralom,
- ◆ koncentrációképesség,
- ◆ jó memória,
- ◆ türelem,
- ◆ kitartás,
- ◆ nyitottság,
- ◆ emberszeretet, egyfajta humán beállítottság (a humorérzék nem feltétel, de sosem árt).

Nem említhető feltételként, de mivel a nyelvtanár tevékenysége emberek előtt zajlik, a külső megjelenés - beleértve az öltözködést, tisztaságot, és a jó fellépést is - meghatározó lehet.

Kizáró okok

Mivel a nyelvtanár emberekkel foglalkozik, minden olyan fizikai vagy pszichés betegség kizáró ok, amely veszélyes lehet a többi emberre, vagy tünetei averziót, esetleg undort válthatnak ki másokból. Ez vonatkozik a nehezen kezelhető, rohamokat előidéző

betegségekre (pl. epilepszia), vagy súlyos lelki betegségekre is (pl.: skizofrénia, pszichózisok).

Kikkel kerül kapcsolatba munkája során?

Ma már az óvodától az egyetemig és az iskolarendszeren kívül, nyelv-iskolákban, cégeknél is folyik nyelvoktatás. Ebből adódóan a nyelvtanár egészen kicsi, 3-4 éves korosztálytól kezdve a legidősebbekig szinte bárkivel kapcsolatba kerülhet munkája során. Ez függhet érdeklődésétől, képzettségétől egyaránt. A nyelvtanulás ma már nem csak a kivételezettek előjoga, a tanítványok a legkülönbözőbb társadalmi rétegekből kerülhetnek ki. Eltérő képességű, különböző családi háttérű és korú tanítványaival meg kell találnia a közös hangnemet. A hagyományos iskolarendszer keretein belül dolgozó tanárok természetesen a tantestülettel is kapcsolatban állnak. Értekezleteken, különböző nevelőtestületi összejöveteleken vesznek részt. A kollégákkal való jó kapcsolat nagy előnyt jelent. Az információk cseréje, átadása új tananyagokról, módszerekről jelentősen megkönnyítheti munkáját.

Milyen tulajdonságok, képességek segítik a pályán való érvényesülést?

Az alábbiakban felsoroljuk azokat a készségeket, amelyek hasznosak a bemutatott foglalkozások gyakorlásához.

Nyelvi képesség - világos, tiszta fogalmazás mind szóban, mind írásban, másokkal való hatékony kommunikáció, nagyon jó nyelvérzék.

Kapcsolatteremtő készség - emberekkel való hatékony kapcsolat kialakítása, bizalmuk elnyerése.

Elemzés - problémák meghatározása, információ gyűjtése, tények megállapítása, és megfelelő következtetések levonása, erős analízáló,- elemzőképesség, lényeglátás.

Memória - a jó emlékezőtehetség a tananyag átadásánál és elsajátításánál is nélkülözhetetlen.

Meggyőzés (meggyőző erő) - mások véleményének, viselkedésének és ítéletének befolyásolása.

Kritikus gondolkodás - az egyéni megítélésen és tapasztalaton alapuló véleményformálás és döntéshozatal.

Határozottság - legyen képes döntést hozni (a döntést sokszor tanítás közben pillanatok alatt szükséges meghozni), magabiztos fellépés, példaadó viselkedés.

Pontosság - nyelvtani szabályok, fogalmak, kategóriák pontos meghatározása az érthető információátadás érdekében.

Megértés, jó felfogóképesség - a felmerülő problémák felismerése, megértése.

Együttműködés - képesség a diákokkal, szülőkkel, kollégákkal való zökkenőmentes, hatékony közös munkára, tanulásra.

Kreativitás - talán a legmeghatározóbb tulajdonság, amivel a nyelvtanárnak rendelkeznie kell. Kreativitásának segítségével nap, mint nap megújítja az oktatási folyamatot, feltalálja magát váratlan helyzetekben.

Szakképzés

Az alábbi tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához:

- ◆ választott idegen nyelv(ek) (felvételi tárgy),
- ◆ irodalom,
- ◆ anyanyelv,
- ◆ történelem,
- ◆ pszichológia.

A felvételi vizsga szinte minden képző intézményben az adott idegen nyelvből történik, írásbeli és szóbeli formában. Az írásbeli vizsga sok esetben nemcsak a jelentkező tárgyi tudását teszteli, hanem a tanuló képességeit is az idegen nyelvek elsajátítására. A szóbeli vizsgán a beszédkészség, a nyelvhelyesség, és a szókincs ellenőrzése mellett a felvételiző az általa választott idegen nyelv kultúrájában való tájékozottságáról, irodalmi, történelmi műveltségéről is számot ad. Az utóbbi években az egyetemeken és főiskolákon folyamatosan növekszik a felvételizőkkel szemben támasztott követelmények szintje. Elmondható, hogy egy budapesti bölcsész nyelvszakra való bejutáshoz ma már minimum a felsőfokú „C” típusú nyelvvizsga szintjén kell teljesíteni. Vidéken vagy más, kevésbé népszerű felsőoktatási intézményekben a követelmények alacsonyabbak lehetnek, de a középfokú „C” típusú nyelvvizsga tudásszintje alatt egyetlen felsőfokú képző intézménybe sem lehet bejutni.

Hol történik a képzés? Milyen iskolai előképzettség szükséges?

Ma Magyarország számos nagy és kisebb egyetemén és főiskoláján lehet nyelvet tanulni, igen sokféle formában. Az általános iskolai nyelvtanítói szaktól az egyetemi bölcsész nyelvszakokig a kínálat széles palettájáról lehet választani. A kifejezetten nyelvtanítói és nyelvtanári szakok a nyelvi képzés mellett, módszertani ismereteket is nyújtanak. Itt a hallgatók a kötelező pszichológiai és pedagógiai stúdiumok elvégzése után gyakorló tanításon vesznek részt, és nyelvtanári diplomát kapnak. Ezek a képzések általában három vagy négy évet vesznek igénybe. A bölcsész szakokon a hangsúly az idegen nyelv irodalmának, történelmének és nyelvészeti kérdéseinek megismerésére helyeződik. A tanárszak választhatóan kapcsolható a bölcsészeti tanulmányokhoz, ez a képzésfajta ötéves. A bölcsészkarokon úgynevezett „B” szakokból is választhatnak a tanulók. Ezek a „B” szakok csak egyetemi hallgatók számára felvehetőek, és olyan nyelveket lehet tanulni, amelyeket „A” szakos képzésben nem hirdetnek meg, tehát ezekre a szakokra nem lehet felvételizni, pl.: héber, finn, stb.

Az egyetemi, főiskolai felvételizéshez alapkövetelmény a középiskolai érettségi és a választott idegen nyelv magas szintű elsajátítása. A tanítóképző főiskolákon a sikeres felvételt követően választanak a tanulók ún. műveltségi területi képzést, a választható idegen nyelvek többnyire német és angol, de az idegen nyelvi képzéshez legalább „C”

típusú középfokú állami nyelv-vizsgálóval, vagy érettségivel kell rendelkezni. Néhány karon lehetőség nyílik tolmács, fordító, „idegen nyelv speciális célra” szakirányok felvételére is. A felvételi vizsga meghatározott nemzetközi nyelvvizsgálókkal kiváltható, ennek feltételei azonban intézményenként változnak.

Mennyi ideig tart a szakképzés?

A szakképzés a bölcsész szakokon 10 félév, a nyelvtanár szakokon, egy nyelv esetén 6 félév, a tanárképző főiskolákon hirdetett kétszakos képzésben 8 félév, és a tanítóképző főiskolákon is 8 félév.

A képzést sok helyen államilag finanszírozott és költségtérítéses formában is meghirdetik. Az államilag finanszírozott képzésben résztvevő hallgató képzési költségeit az állam fedezi, neki „csupán” taneszközeiről, könyveiről, saját szükségleteiről kell gondoskodnia. A költségtérítéses képzésben résztvevő hallgatóknak ki kell fizetniük képzésük költségeit A felvehető létszám intézményenként és ezen belül nyelvenként változik.

Mit kell tanulni a képzés során?

A legfontosabb témák, a teljesség igénye nélkül:

- ◆ nyelv,- és stílusgyakorlat,
- ◆ irodalomtudomány,
- ◆ történelem,
- ◆ országismeret,
- ◆ nyelvészet,
- ◆ fonetika-fonológia,
- ◆ mondat-szintaxis (bölcsészeknek),
- ◆ nyelvtörténet és dialektológia (bölcsészeknek),
- ◆ nyelvpedagógia,
- ◆ pszichológia.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatók. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási, és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A nyelvtanár foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

A szakma jövőjéről készült tájékoztatás a <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php> weblapon érhető el, a foglalkozás megadásával.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Készült 1999-ben. Aktualizálva 2008-ban az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával.
A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.